

**De Rol van Woede Suppressie en Expressie in Non-normatieve and Normatieve
Collectieve Actie**

Alyssa J. den Hartog

Studentnummer: s5195217

Afdeling Psychologie, Rijksuniversiteit Groningen

PSB3A-BT15: Bachelor These

Supervisor: prof. dr. Ernestine Gordijn

Tweede beoordelaar: dr. Hedy Greijdanus

In samenwerking met: V.P. van Beusekom, S.V. Feher, S.Q. Hoogterp, M.A. ten Klooster en

F.R.B. Weening

22 april 2025

Een scriptie is een proeve van bekwaamheid voor studenten. De goedkeuring van de scriptie is het bewijs dat de student over voldoende onderzoeks- en rapportagevaardigheden beschikt om af te studeren, maar biedt geen garantie voor de kwaliteit van het onderzoek en de resultaten van het onderzoek als zodanig, en de scriptie is daarom niet per se geschikt als academische bron om naar te verwijzen. Als u meer wilt weten over het in deze scriptie besproken onderzoek en de daarop gebaseerde publicaties waarnaar u zou kunnen verwijzen, neem dan contact op met de genoemde begeleider.

The Role of Anger Suppression and Expression on Non-normative and Normative Collective Action

Abstract

This study examined the influence of anger suppression versus expression on the intention to participate in normative and non-normative collective action within the context of the Black Pete (Zwarte Piet) debate. It was expected that suppression would lead to more non-normative action, and expression to more normative action, both mediated by felt anger. Using a factorial design with 367 students, anger regulation (suppression vs. expression) was manipulated, after which the effects on normative, non-normative collective action and felt anger were measured using ANOVA and mediation analyses. The results showed no direct effect of anger regulation strategy on the intention to engage in a specific type of collective action. However, anger expression led to a higher level of felt anger, which in turn predicted stronger intentions to engage in both normative and non-normative collective action. These findings suggest that anger plays a significant role in motivating collective action, but that the direct regulation of this emotion is not a determining factor in the choice between different forms of action. Factors such as efficacy and social identity, as well as the contextual and cultural aspects of anger expression, may play a greater role. Future research could focus on the interaction of these factors and alternative definitions of collective action.

Keywords: anger, anger regulation, felt anger, suppression, expression, collective action, normative collective action, non-normative collective action

Samenvatting

Dit onderzoek onderzocht de invloed van woede suppressie versus expressie op de intentie tot deelname aan normatieve en non-normatieve collectieve actie in de context van de Zwarte Piet-discussie. De verwachting is dat suppressie aanleiding geeft tot meer non-normatieve actie en expressie tot meer normatieve actie, waarbij gemedieerd werd door ervaren woede. Door middel van een factorieel design met 367 studenten werd woederegulatie (*suppressie* vs. *expressie*) gemanipuleerd, waarna de effecten op normatieve, non-normatieve collectieve actie en ervaren woede werden gemeten via ANOVA en mediatieanalyses. De resultaten toonden geen directe invloed van de woede-regulatiestrategie op de intentie tot een specifiek type collectieve actie. Wel bleek dat woede expressie leidde tot een hogere mate van ervaren woede, wat vervolgens leidde tot meer intenties om deel te nemen aan zowel normatieve als non-normatieve collectieve actie. Deze bevindingen suggereren dat woede een belangrijke rol speelt in de motivatie tot collectieve actie, maar dat de directe regulatie van deze emotie geen motivator is voor de keuze tussen verschillende actievormen. Factoren zoals doeltreffendheid en sociale identiteit, evenals de contextuele en culturele aspecten van woede-expressie, kunnen mogelijk een grotere rol spelen. Toekomstig onderzoek zou zich kunnen richten op de interactie van deze factoren en alternatieve definities van collectieve actie.

Trefwoorden: woede, woederegulatie, ervaren woede, suppressie, expressie, collectieve actie, normatieve collectieve actie, non-normatieve collectieve actie

De Rol van Woede Suppressie en Expressie in Non-normatieve and Normatieve Collectieve Actie

Stel je voor: je werkt aan een project met medestudenten wanneer het onderwerp verschuift naar de Nederlandse traditie Sinterklaas. Een van je groepsleden maakt een opmerking over Zwarte Piet in verband met racisme en woke cultuur. "Mensen moeten niet zo zeuren over dat Zwarte Piet racistisch is. Al die 'woke' mensen proberen de traditie te cancelen door hun anti-racisme agenda." Een ongemakkelijke stilte valt. Wat doe je? Sta je op en confronteer je hem of haar direct uit woede? Of houd je je frustratie in en probeer je het te negeren? En als je je woede onderdrukt, voel je later misschien nog meer woede? Besluit je daardoor om je op andere manieren later uit te spreken? Wat betekent het uiten of onderdrukken van je woede eigenlijk voor de manier waarop je in actie komt?

Woede is een belangrijke drijfveer voor collectieve actie. Ondanks dat woede in meerdere modellen besproken wordt als motivator voor sociale protesten (Tausch et al., 2011; Van Zomeren et al., 2004), is er een gebrek aan studies die onderzoeken hoe het reguleren van deze woede dit proces kan beïnvloeden. De meeste studies richten zich op de algemene impact van emoties zoals woede en minachting op collectieve actie, maar maken geen onderscheid in hoe de regulatie van deze emoties de paden naar collectieve actie zou kunnen veranderen. Ook wordt er volgens Shi et al. (2015) in veel onderzoeken over collectieve actie gesproken in termen van normatieve handelingen, waardoor andere vormen van conflict minder aandacht krijgen. Empirisch bewijs voor collectieve actie vertaalt daarom niet altijd adequaat naar de radicalere en agressieve demonstraties. Hierdoor is nog onvoldoende duidelijk of en hoe woederegulatie het proces naar specifieke vormen van collectieve actie beïnvloedt. Het doel van dit onderzoek is om te kijken of twee regulatiestrategieën van woede in verband kunnen worden gebracht met zowel sociaal geaccepteerde acties als meer confronterende, radicale acties.

De Rol van Woede in Collectieve Actie

Collectieve actie is een uitgebreid bestudeerd onderwerp in de sociale wetenschappen waarbij individuen zich collectief inspannen en samenwerken om gemeenschappelijke doelen na te streven, vaak als reactie op waargenomen onrecht, ongelijkheid of sociale problemen (Wright et al., 1990). Het is een krachtig middel dat uiteenlopende vormen kan aannemen, van vreedzame protesten tot meer confronterende of radicale acties. Om beter te begrijpen hoe individuen komen tot collectieve actie, is het essentieel om te onderzoeken hoe woede een drijvende kracht kan zijn (Tausch et al., 2011; Becker & Tausch, 2015).

Een theoretisch model dat woede als motivator voor collectieve actie verklaart is het Dual Dynamic Pathway Model (DDPM), waarbij een individu wordt aangezet tot collectieve actie via twee routes die worden geactiveerd door sociale identiteit: (1) de *group based anger* route, waarbij ervaren onrecht leidt tot ervaren woede en daarmee tot collectieve actie, en (2) de *group efficacy* route, waarbij hoeveel impact een individu verwacht dat collectieve actie door de groep heeft, bepaalt of individu wil deelnemen aan actie (Van Zomeren et al., 2004; Van Zomeren et al., 2018). Ook Shi et al. (2015) onderzochten woede als motivator voor collectieve actie, waarbij zij vonden dat woede - los van waargenomen doeltreffendheid (*efficacy*) en groepsidentificatie - een voorspeller was voor collectieve actie.

Normatieve en Non-normatieve Collectieve Actie

Hoewel de literatuur een duidelijke relatie tussen woede en collectieve actie beschrijft, hebben wetenschappelijke onderzoeken zich met name gericht op collectieve actie zonder onderscheid te maken tussen de verschillende vormen ervan (Shi et al., 2015). Dit heeft ertoe geleid dat collectieve actie voornamelijk onderzocht werd in het kader van normatieve handelingen, ook wel *normatieve collectieve actie* genoemd. Deze vorm van collectieve actie verwijst naar acties die in lijn zijn met sociale normen, zoals vreedzame protesten en petitie's. Normatieve collectieve actie wordt ook wel non-radicaal, vreedzaam actie genoemd in de

literatuur. *Non-normatieve collectieve actie*, zoals rellen of vandalisme, schendt deze normen en wordt ook wel beschreven als gewelddadig, radicaal of confronterend (Tausch et al., 2011; Uysal et al., 2024; Wright et al., 1990). Door weinig focus op de non-normatieve vorm van collectieve actie is empirisch bewijs voor mogelijke voorspellers schaars. In latere onderzoeken, waar het DDPM is uitgebreid naar zowel de normatieve als non-normatieve vorm van collectieve actie, werd gevonden dat woede wel een voorspeller was voor collectieve actie, maar dat het type actie werd verklaard door doeltreffendheid (Tausch et al., 2011). In het onderzoek van Zúñiga et al. (2023) werd wel een directe relatie gevonden tussen woede en beide vormen van collectieve actie. Ook Becker en Tausch (2015) en Shuman et al. (2016) vonden dat woede zowel de normatieve als non-normatieve vorm van collectieve actie voorspelde, waarbij woede een betere voorspeller bleek van normatieve collectieve actie dan voor non-normatieve collectieve actie. Hoewel deze bevindingen allemaal een relatie tussen woede en vormen van collectieve actie suggereren, wordt in geen enkel onderzoek gespecificeerd tussen suppressie of expressie van woede en haar effect op dit proces.

Woede Regulatie en Collectieve Actie

Het uiten of het onderdrukken van woede zijn twee strategieën waarmee individuen hun woede reguleren. Volgens Emotion Regulation theory resulteert *woede suppressie* (het verbergen van emotionele expressie) vaak in negatieve psychologische consequenties, waaronder toename van emotionele intensiteit, zoals verhoogde frustratie, cognitieve belasting door de inspanning om emoties te controleren, en sociale isolatie door minder openheid in relaties (Gross, 1998; Gross, 2015; Richards & Gross, 2000). Daarentegen kan *woede expressie* (het openlijk tonen en uiten van woede) emotionele opluchting bieden en de intensiteit van woede verminderen. Onderzoeken van Clark en Finkel (2004) en Tausch et al. (2011) beschrijven dat gereguleerde expressie van woede, zoals het duidelijk en kalm communiceren van gevoelens, vaak leidt tot een betere verwerking van emoties, verbeterde

interpersoonlijke relaties en groepsgevoel. Suppressie wordt vaak gezien als een strategie die op korte termijn voordelen biedt in situaties waarin expressie sociaal onacceptabel is, maar kan op lange duur leiden tot een toename van ervaren woede, doordat het onderdrukken van gedachten en emoties deze juist prominenter maakt (Gross et al., 2015; Wegner, 1994). Deze verhoogde intensiteit van woede kan individuen motiveren tot collectieve actie, vooral wanneer deze emoties gericht zijn op het aanpakken van waargenomen onrecht.

Wanneer we theorieën over de effecten van emotieregulatie en het proces naar collectieve actie integreren, ontstaat een duidelijk beeld. Het effect van expressie van woede, waarbij meer emotionele opluchting en minder woede wordt ervaren, biedt individuen meer rationale om op een constructieve, sociaal geaccepteerde manier verandering teweeg te brengen. Hierdoor wordt de kans groter dat zij kiezen voor normatieve vormen van collectieve actie, zoals vreedzame demonstraties. Daarentegen resulteert suppressie in opgekropte gevoelens van woede, waardoor individuen zich op sociaal vlak steeds meer afstandelijk, vijandig en machteloos voelen tegenover anderen en juist hogere intensiteit van woede ervaren. Dit gebrek aan emotionele uiting zorgt voor minder mogelijkheden tot verzoening en geeft aanleiding voor individuen om op een impulsieve, confronterende of zelfs gewelddadige manier te reageren. Daarmee wordt de kans groter dat individuen kiezen voor non-normatieve vormen van collectieve actie, die buiten de sociaal geaccepteerde grenzen vallen (Becker & Tausch, 2015; Van Zomeren et al., 2004).

De Huidige Studie

Het huidige onderzoek heeft als doel meer inzicht te bieden in de emotionele route naar deelname aan collectieve actie door middel van een experiment. De suppressie of expressie van woede wordt gemanipuleerd, waarna beide vormen van collectieve actie worden gemeten. De onderzoeksvraag luidt als volgt: *“Heeft woede suppressie versus woede expressie invloed op de mate waarin individuen deelnemen aan normatieve versus*

non-normatieve vormen van collectieve actie?”. De verwachting is dat woede expressie meer aanleiding geeft voor individuen om de normatieve vorm van collectieve actie te kiezen, eveneens dat woede suppressie meer aanleiding geeft voor individuen om de non-normatieve vorm van collectieve actie te kiezen. Dit effect zal naar verwachting worden gemedieerd door ervaren woede.

Dit onderzoek levert aanvullend empirisch bewijs voor bestaande wetenschappelijke literatuur voor modellen die wijzen op emoties als voorspeller van collectieve actie, zoals het DDPM (Van Zomeren et al., 2004) en eerder onderzoek waarin woede als onafhankelijke route richting collectieve actie werd gevonden (Shi et al., 2015). Daarnaast kan dit onderzoek de bevindingen van woede als route naar non-normatieve en normatieve collectieve actie uit verschillende studies ondersteunen (Tausch et al., 2011; Zúñiga et al., 2023), inclusief het verschil in hoeveel effect woede heeft tussen de twee verschillende vormen van collectieve actie (Becker & Tausch, 2015; Shuman et al., 2016). Naast overeenstemming met eerdere literatuur, kan meer inzicht worden gecreëerd in de rol die woede speelt doordat de regulatie ervan wordt toegevoegd aan het DDPM. Als het reguleren van woede namelijk een invloed heeft op verschillende typen collectieve actie, kan collectieve actie via deze informatie gestuurd worden in een meer constructieve en normatieve richting en kan escalatie naar non-normatieve acties worden voorkomen. Bijvoorbeeld, in plaats van het negeren of onderdrukken van maatschappelijke onvrede, kan er meer ruimte tot emotionele expressie worden gecreëerd voor demonstranten, waardoor sociale bewegingen en veranderingen plaatsvinden zonder dat geweld hierbij noodzakelijk is.

Studie Context

Volgens Van Zomeren et al. (2008) is het niet mogelijk om collectieve actie volledig te begrijpen zonder rekening te houden met de sociale context waarin deze plaatsvindt. In dit onderzoek is gekozen om participanten te laten inleven in een situatie die betrekking heeft op

een Nederlandse sociale context, namelijk de Zwarte Piet-discussie. Deze keuze sluit aan bij het eerdere voorbeeld over een confrontatie binnen een projectgroep waarin racisme en woke-cultuur rondom Zwarte Piet ter sprake komen. Door participanten te laten reflecteren op deze situatie wordt geprobeerd om gevoelens van woede op te roepen.

De Zwarte Piet-discussie is een voorbeeld van een sterk gepolariseerde context binnen Nederland. De controverse draait om de vraag of het Sinterklaasfeest raciale stereotypering bevat en als gevolg een gevoel van woede en onrecht oproept. De traditionele Sinterklaasviering wordt jaarlijks op 5 december gevierd, waarbij Sint Nicolaas (Sinterklaas) cadeaus uitdeelt aan kinderen, geassisteerd door zijn helpers: Zwarte Piet(en). De Zwarte Piet, vaak afgebeeld met zwarte schmink (blackface), rode lippen en een krullenprui, is voor tegenstanders (o.a. organisatie *Kick Out Zwarte Piet*) een racistische karikatuur die koloniale denkbeelden in stand houdt, terwijl voorstanders (o.a. organisatie *Sint & Pietengilde*) het karakter zien als een onschuldige traditie zonder racistisch karakter (Rodenberg & Wagenaar, 2016; Weiner, 2014). Dit maatschappelijke debat heeft de afgelopen jaren geleid tot een breed scala aan collectieve acties, variërend van demonstraties bij de Sinterklaasintocht en haatberichten op sociale media jegens Nederlandse beroemdheden tot aan fysieke wegblokkades door zowel voor- als tegenstanders van Zwarte Piet (Ghorashi, 2023; Lepianka & Hiah, 2023). De woede die gepaard gaat met deze discussie en de verschillende soorten acties die voor- en tegenstanders als gevolg ondernemen zorgen ervoor dat de Zwarte Piet-discussie een relevante context is voor dit onderzoek.

Methode¹

Participanten en Onderzoeksdesign

In totaal namen 400 participanten deel aan deze studie. De participanten werden gerekruteerd via de eerstejaars SONA-pool van de Rijksuniversiteit Groningen en ontvingen studiepunten voor hun deelname. Daarnaast werden participanten geworven uit het

¹ Zie Bijlage B over het gebruik van AI

persoonlijke netwerk van de onderzoekers. Zoals vooraf geregistreerd² werden participanten uitgesloten die twee of meer aandachtcontroles niet haalden ($N = 22$), een antwoordbias vertoonden (bijvoorbeeld extreem antwoorden of steeds dezelfde antwoordoptie kiezen zoals altijd “Helemaal mee eens”; $N = 1$), of die minder dan 50% van de items invulden die de afhankelijke variabelen meten ($N = 9$). Daarnaast werden participanten uitgesloten die minder dan vier woorden schreven bij de vraag die vroeg naar hoe ze met hun woede omgaan ($N = 1$). Ten slotte werden ook participanten uitgesloten die de vragenlijst in minder dan vier minuten invulden om ervoor te zorgen dat ze volledig betrokken waren ($N = 0$). Dit resulteerde in een totaal van 367 participanten. Hun leeftijd varieerde van 16 jaar tot 25 jaar en ouder waarbij de meeste participanten in de categorie 19-21 jaar vielen (63,5%). Van alle participanten identificeerden 287 zich als vrouw, 77 als man, 2 als anders en 1 participant wilde dit niet zeggen. Van alle participanten identificeerde 24,8% zichzelf als lid van een etnische minderheid in Nederland, terwijl 73,8% aangaf hier geen deel van uit te maken en 1,4% dit liever niet aangaf. Verder werd de participanten gevraagd naar hun politieke oriëntatie: hun gemiddelde score was 3,04 ($SD = 1.28$), wat overeenkomt met een licht linkse politieke voorkeur. Volgens een Monte Carlo-analyse (Schoemann et al., 2017) waren minimaal 360 participanten nodig om een statistische power van 0,8 te bereiken gebaseerd op verwachte correlaties van 0,3 met onze hypothesen.

Om de onafhankelijke variabelen te manipuleren, werd een experiment uitgevoerd door middel van een 2x2 tussen-participanten ontwerp. De participanten werden toegewezen aan een van de vier condities. Binnen deze condities werden (a) expressie versus suppressie van woede gemanipuleerd, evenals (b) hoge kosten en lage kosten scenario's³.

² Zie [AsPredicted](#)

³ Deze methode beschrijft een onderzoek dat bestaat uit diverse deelprojecten, waaronder het deelproject dat in deze bachelorthese wordt beschreven. Dat betekent dat niet alle manipulaties en metingen relevant zijn voor ieder deelproject. In de analyses worden alleen de bevindingen meegenomen die betrekking hebben op de onderzoeksvraag van deze bachelorthese.

De volledige vragenlijst is te vinden in Bijlage A. De Ethische Commissie van Psychologie (ECP) van de Rijksuniversiteit Groningen keurde deze studie goed.

Procedure en Onafhankelijke Variabelen

De vragenlijst werd ontworpen en verspreid via de online surveysoftware Qualtrics (zie Bijlage A). De participanten kregen eerst een informatiepagina te zien over het onderzoek en de procedure. Daarna werd geïnformeerde toestemming verkregen, waarin werd aangegeven dat deelname vrijwillig was en dat participanten op elk moment mochten stoppen. Ook werden contactgegevens gedeeld, zodat participanten vragen konden stellen of zorgen konden uiten. Vervolgens werd participanten gevraagd naar hun leeftijdscategorie (16-18, 19-21, 22-24, 25 jaar of ouder), genderidentiteit (Vrouw/Man/Anders/Liever niet zeggen), etniciteit (“Beschouwt u zichzelf als een etnische minderheid in Nederland?”; Ja/Nee) en politieke oriëntatie (1 = extreem links; 7 = extreem rechts).

Vervolgens werd de zelfwaardering gemeten met behulp van de Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES; Rosenberg, 1965), bestaande uit tien items. Deze schaal meet globale evaluaties van het zelfbeeld (e.g. “Ik heb een positieve houding ten opzichte van mezelf” en “Ik heb een aantal goede kwaliteiten”) ($M = 4.85$, $SD = 0.98$, $\alpha = .90$).

Daarna werd zelfexpressie gemeten met acht items, waarbij participanten aangaven in hoeverre zij het eens waren met stellingen over zichzelf. (e.g. “Ik spreek graag uit wat ik denk.”). Deze meting is gebaseerd op items geïnspireerd door de College Self-Expression Scale (Galassi et al., 1974). Vier items waren omgekeerd gecodeerd en beschreven lage zelfexpressie (e.g. “Ik houd mijn mening vaak voor mezelf”), terwijl de andere vier hoge zelfexpressie beschreven (e.g. “Ik ben niet bang om in het openbaar mijn mening te uiten”) ($M = 4.34$, $SD = 0.81$, $\alpha = 0.80$).

Vervolgens kregen participanten informatie over Zwarte Piet vanuit het perspectief dat de zwart geschminkte afbeelding racistisch en onrechtvaardig is. Daarna werd een

controlevraag gesteld over de mate waarin zij de beeltenis van Zwarte Piet als racistisch beschouwen (“Geef aan in welke mate u het ermee eens bent dat Zwarte Piet in blackface racistisch is”; 1 = helemaal oneens, 7 = helemaal eens)($M = 5.12$, $SD = 1.69$).

Daarna werden de *kosten* gemanipuleerd door participanten willekeurig toe te wijzen aan een hoge- of lage-kosten conditie (zie Bijlage A). Participanten lazen een scenario en moesten zich voorstellen dat ze zich in deze situatie bevonden. In beide scenario's werd woede opgewekt doordat iemand (Mark) neerbuigende opmerkingen maakte over Zwarte Piet, racisme en traditie. In de hoge-kosten conditie was Mark een groepslid van wie de participanten afhankelijk waren voor hun projectcijfer. Confrontatie zou het project mogelijk negatief beïnvloeden. In de lage-kosten conditie was Mark een onbekende in een café, waardoor de confrontatie waarschijnlijk geen negatieve consequenties zou hebben. In de lage kostenconditie, lieten we de participanten weten dat het confronteren van Mark geen negatieve consequenties zou hebben, terwijl in de hoge kosten conditie we ze lieten weten dat het confronteren van Mark wel negatieve consequenties kan hebben. De kostenmanipulatie werd aan het einde gecontroleerd (“Weet je nog wie Mark is?”). Na de kostenmanipulatie werden woede, waargenomen morele overtreding en protest intenties gemeten.

Vervolgens werd *expressie versus suppressie* van woede gemanipuleerd. participanten moesten zich voorstellen dat ze zich boos voelden over de situatie en Mark wilden confronteren, rekening houdend met de mogelijke consequenties. In de expressieconditie moesten ze zich voorstellen hun woede te uiten, in de suppressieconditie moesten ze hun woede onderdrukken (“Stel je voor dat je erg boos bent, maar je wilt je gevoelens niet uiten in deze situatie”). In beide condities schreven participanten een korte paragraaf over hoe zij met de situatie om zouden gaan (e.g. "Hoe zou je je woede onderdrukken?", “Wat zou je zeggen en/of doen in deze situatie?”). Om ervoor te zorgen dat participanten zich voldoende inleefden werd een timer van 30 seconden ingesteld, voordat de participanten naar de volgende vraag

konden. De regulatiemanipulatie werd gecontroleerd met een zes-item schaal (e.g. “Ik kon mijn woede openlijk uiten”, “Ik moest mijn gevoelens van woede onderdrukken”)($M = 3.66$, $SD = 1.85$, $\alpha = .94$). Van de zes items werden er drie die tegenovergesteld geformuleerd waren, gehercodeerd. Na de regulatiemanipulatie werd woede nogmaals gemeten.

Na de scenario's werden participanten gevraagd naar hun beoordeling van onrechtvaardigheid, emoties en hun intenties tot collectieve actie. Daarnaast werd gecontroleerd in welke kostenconditie ze zaten door te vragen welke rol Mark speelde (zie Bijlage A). Tot slot bevatte de vragenlijst drie aandachtchecks om onoplettende participanten op te sporen. Participanten werden bedankt en kregen een debriefing.

Afhankelijke Variabelen

Alle afhankelijke variabelen werden gemeten op een 7-punt Likertschaal (1 = helemaal oneens, 7 = helemaal eens), tenzij anders vermeld.

Emoties

Emoties werden twee keer gemeten: eenmaal na de kostenmanipulatie en eenmaal na de expressie-/suppressiemanipulatie. In de eerste meting van emoties werd aan de participanten gevraagd: "In welke mate zou je de volgende emoties ervaren naar aanleiding van wat Mark zei?". In de tweede meting van emoties werd gevraagd: "Hoe voel je je op dit moment?". Participanten konden hun mate van instemming aangeven op een 7-punt Likertschaal (1 = helemaal niet; 7 = zeer sterk). Twintig emoties werden gemeten, waarvan twee items specifiek voor woede (“Boos” en “Verontwaardigd”; $M1 = 4.30$, $SD = 1.70$; $M2 = 3.78$, $SD = 1.76$). Schuldgevoel werd gemeten met twee items (“Schuldig” en “Beschaamd”; $M1 = 2.36$, $SD = 1.57$; $M2 = 2.82$, $SD = 1.74$). De overige emoties waren bedoeld als filler items.

Waargenomen Morele Overtreding

De mate waarin Mark's opmerkingen als moreel problematisch werden gezien werd gemeten met vier items (e.g. "Wat Mark zei is sterk problematisch") ($M = 5.59$, $SD = 1.27$, $\alpha = .90$). Deze meting vond plaats na de kosten manipulatie. De items zijn door de onderzoekers geconstrueerd.

Protestintenties

Protestintenties werden gemeten met acht items (e.g. "Ik zou Mark confronteren", "Ik zou negeren wat hij zei") ($M = 4.82$, $SD = 0.96$, $\alpha = .72$). Van de acht items werden er vijf, die tegenovergesteld geformuleerd waren, gehercodeerd. Deze meting vond plaats na de kosten manipulatie. De items zijn door de onderzoekers geconstrueerd.

Mate van Onrechtvaardigheid

De mate van ervaren onrechtvaardigheid werd gemeten met zes items, geïnspireerd op de Social Justice Scale (SJS) door Torres-Harding et al., 2011. De schaal meet de subjectieve perceptie van onrechtvaardigheid of oneerlijkheid van de participanten (e.g. "Mark's opmerkingen laten duidelijk zien dat mensen van kleur oneerlijk worden behandeld") ($M = 5.45$, $SD = 1.06$, $\alpha = .87$). Er werd een nieuwe schaal gecreëerd die rekening houdt met twee gehergecodeerde items. Deze meting vond plaats na de emotieregulatie manipulatie.

Collectieve Actie Intenties

De schaal voor collectieve actie meet de bereidheid van participanten om in de toekomst collectieve actie te ondernemen in reactie op de context van deze studie. De volledige vragenlijst bestaat uit 11 stellingen die zijn gecategoriseerd als ofwel niet-normatief (e.g. "Ik zou publieke afbeeldingen of advertenties die Zwarte Piet ondersteunen, promoten of afbeelden bekladden of vernielen") ($M = 1.73$, $SD = 0.97$, $\alpha = .80$) of normatief (e.g. "Ik zou een petitie tegen Zwarte Piet ondertekenen") ($M = 3.95$, $SD = 1.54$, $\alpha = .82$). Analyse toonde aan dat de 8 items, exclusief de controlevragen, die gebruikt zijn om collectieve actie te meten een betrouwbaarheid van .85 hadden ($M = 2.84$, $SD = 1.11$). De stellingen zijn gebaseerd op

de *Belief-aligned Collective Action (BCA)* schaal (Cervone et al., 2023) en verschillende studies over normatieve en non-normatieve acties (Imhoff et al., 2021; Tausch et al., 2011; Zúñiga et al., 2023). Deze meting vond plaats na de emotieregulatie manipulatie.

Resultaten

Manipulatiecheck

Er werd een 2 (regulatie: *suppression* versus *expression*) X 2 (kosten: *laag* versus *hoog*) variantieanalyse (ANOVA) uitgevoerd om te testen of de experimentele manipulatie van regulatie succesvol was en voor een mogelijk een interactie effect tussen kosten⁴ en regulatiestrategie. Er werd een significant hoofdeffect gevonden voor regulatie, $F(1, 361) = 238.85, p < .001, \eta^2p = .40$, wat betekent dat participanten - zoals beoogd - in de *suppression* conditie ($M = 2.48, SD = 1.18$) aangaven dat ze minder het gevoel hadden om hun woede openlijk te kunnen uiten ten opzichte van participanten in de *expression* conditie ($M = 4.80, SD = 1.66$). Verder werd een significant hoofdeffect gevonden van kosten, $F(1, 361) = 5.38, p = .021, \eta^2p = .02$. Participanten in de *low cost* conditie vonden dat ze meer hun woede konden uiten ($M = 3.84, SD = 2.00$) in vergelijking met participanten in de *high cost* conditie ($M = 3.47, SD = 1.67$), wat betekent dat het gevoel van participanten om hun woede openlijk of niet kunnen uiten ook afhankelijk was van kosten.

Er wordt daarom gecontroleerd voor kosten in het toetsen van de hypothesen. Er was geen significant interactie-effect tussen kosten en regulatie aanwezig, $F(1, 361) = 3.78, p = .053, \eta^2p = .01$, wat erop duidt dat het effect van regulatie op woede consistent lijkt te blijven over beide kosten condities heen. Deze resultaten suggereren dat de experimentele manipulatie van de regulatiestrategie succesvol was.

Beschrijvende Statistieken

De participanten ($N = 366$) waren minder geneigd om in de toekomst non-normatieve

⁴ Kosten manipulatie werd gemeten in dit onderzoeksontwerp, maar wordt buiten beschouwing gelaten voor deze analyse in verband met de hypothesen.

collectieve actie te ondernemen ($M = 1.73$, $SD = 0.97$) in vergelijking met normatieve collectieve actie ($M = 3.95$, $SD = 1.54$) ($t(365) = 33.06$, $p < .001$). Non-normatieve items blijken positief gecorreleerd met elkaar ($p < .001$), evenals normatieve items ($p < .001$). De twee items die de schaal ervaren woede ($M = 3.78$, $SD = 1.76$) vormen, zijn positief gecorreleerd ($r(364) = .87$, $p < .001$).

Tabel 1

Gemiddelden, Standaarddeviaties en Pearson Correlaties

	2.	3.	4.
2. NCA	-		
3. NNCA	0.555**	-	
4. Ervaren Woede	0.538**	0.375**	-
M	3.95	1.72	3.78
SD	1.54	0.97	1.76

Noot. N = 366; NCA = Normatieve Collectieve Actie, NNCA = Non-normatieve Collectieve Actie.

* Correlatie is significant op het 0.05-niveau (2-zijdig).

** Correlatie is significant op het 0.01-niveau (2-zijdig).

Hoofd Analyse

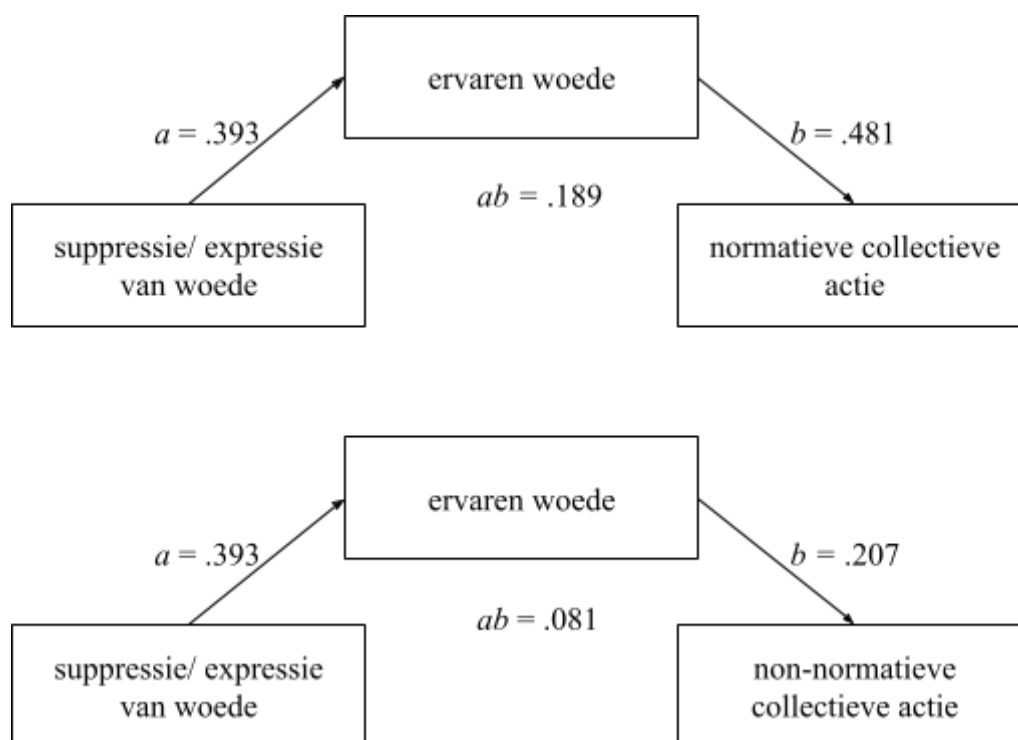
Hypothese 1. De verwachting dat *expression* van woede leidt tot meer normatieve collectieve actie en *suppression* van woede tot meer non-normatieve collectieve actie is getest via een univariate ANOVA, waarbij werd gecontroleerd voor mogelijke effecten van de kosten manipulatie. De assumpties voor ANOVA zijn gecontroleerd en voldaan. Alleen de assumptie van normaliteit lijkt geschonden voor non-normatieve collectieve actie (zie Figuur 1 in Bijlage C). Participanten in de *suppression* conditie ($M = 1.69$, $SD = 0.92$) leken ongeveer dezelfde intenties tot non-normatieve actie te hebben in vergelijking met participanten in de *expression* conditie ($M = 1.76$, $SD = 0.97$). Er werd dan ook geen

significant effect gevonden van regulatie op non-normatieve collectieve actie, $F(1,363) = 0.38, p = .539, \eta^2 p = .00$. Hetzelfde gold voor participanten in de *expression* conditie ($M = 3.94, SD = 1.57$) en *suppression* conditie ($M = 3.97, SD = 1.53$) ten opzichte van normatieve actie, waarbij ook geen significant van regulatie op normatieve collectieve actie werd gevonden, $F(1,363) = 0.03, p = .867, \eta^2 p = .00$. Aangezien er geen verschil is gevonden tussen de twee condities, kan niet worden gesteld dat *suppression* leidt tot meer intenties om de non-normatieve collectieve acties te ondernemen in vergelijking met *expression*, evenals *expression* niet leidt tot meer normatieve collectieve actie ten opzichte van *suppression*. Deze resultaten zijn niet in lijn met hypothese 1.

Hypothese 2. Er zijn twee mediatiel analyses, via Process Macro van Hayes model 4 (2021), uitgevoerd om te testen of ervaren woede een mediërende rol speelt in het effect van regulatie (*expression* versus *suppression*) op zowel normatieve als non-normatieve collectieve actie (zie Figuur 1).

Figuur 1

Mediatiemodel voor Regulatie x Ervaren Woede x (Non-)Normatieve Collectieve Actie

De eerste analyse werd uitgevoerd met non-normatieve collectieve actie als afhankelijke variabele. De resultaten staan vermeld in Tabel 1 in Bijlage C. De analyse toont significant effect van regulatie op ervaren woede ($\beta = .393, p = .032$), wat betekent dat participanten in de *suppression* conditie gemiddeld minder woede ervaarden ($M = 3.58, SD = 1.73$) dan participanten in *expression* conditie ($M = 3.97, SD = 1.77$). Hoewel er geen significant direct effect is gevonden van regulatie op non-normatieve collectieve actie ($\beta = -.019, p = .842$), is er wel een significant indirect effect aanwezig ($\beta = .081, BI [0.006;0.162]$). Dit betekent dat expressie resulteert in hogere niveaus van woede, en dat deze hogere niveaus leiden tot meer non-normatieve collectieve actie. Regulatie heeft dus wel effect op non-normatieve collectieve actie via ervaren woede, maar het geeft geen effect op non-normatieve collectieve actie wanneer gecontroleerd wordt voor ervaren woede.

De tweede mediatieanalyse werd uitgevoerd met normatieve collectieve actie als afhankelijke variabele (zie Tabel 2 in Bijlage C), met als resultaat hetzelfde significante effect van regulatie op ervaren woede. Ook in deze analyse werd geen significant direct effect gevonden ($\beta = -.2159, p = .116$), maar wel een significant indirect effect van regulatie op normatieve collectie actie ($\beta = .189, BI [0.015;0.375]$). Regulatie heeft dus alleen een effect op normatieve collectieve actie via ervaren woede, en niet wanneer gecontroleerd wordt voor ervaren woede.

Deze resultaten ondersteunen niet de mediërende rol van ervaren woede in hypothese 2, aangezien er geen direct effect is gevonden. De resultaten laten wel zien dat er een groter significant effect gevonden van ervaren woede op normatieve collectieve actie ($\beta = .481, p < .001$), dan op non-normatieve collectieve actie ($\beta = .207, p < .001$)(zie Figuur 1). Dit betekent dat hoe meer woede een individu ervaart, hoe sterker de neiging is om deel te nemen aan normatieve collectieve actie vergeleken met non-normatieve collectieve actie. Hoewel er geen significant effect is gevonden van regulatie op beide vormen van collectieve actie, suggereert

het indirect effect dat het verschil tussen *expression* of *suppression* van woede voorspelt hoeveel woede individuen daarna ervaren, waarbij deze ervaren woede vervolgens resulteert in meer intenties om collectieve actie te ondernemen. In aanvulling op deze bevinding is dit effect prominenter bij normatieve collectieve actie dan bij non-normatieve collectieve actie.

Discussie

De verwachting was dat emotieregulatie een voorspellende waarde had voor individuen om deel te nemen aan collectieve actie, waarbij het uiten van woede zou leiden tot meer normatieve actie intenties en het onderdrukken van woede tot meer non-normatieve actie intenties. De resultaten suggereren dat de regulatie van deze woede op zichzelf geen motivator is voor typen collectieve actie. De regulatiestrategieën toonden namelijk geen verschil in hoe het uiten of het onderdrukken van woede individuen aanzet om deel te nemen aan normatieve en non-normatieve collectieve actie. Hierdoor is er in tegenstelling tot de verwachting weinig ondersteuning voor de directe relatie tussen emotieregulatie en normatieve/ non-normatieve collectieve actie. Dit sluit automatisch de mediërende rol van ervaren woede uit, zoals geformuleerd in de tweede hypothese. Aanvullend bieden de bevindingen wel ondersteuning voor een indirecte relatie tussen emotieregulatie en typen collectieve actie via ervaren woede: het uiten van woede ten opzichte van het onderdrukken ervan ervoor zorgde ervoor dat individuen meer woede ervaren, en dat deze verhoogde intensiteit van woede weer aanleiding geeft voor mensen om beide vormen van collectieve actie te ondernemen. Het gevonden effect van regulatiestrategieën op de woede die ervaren werd is een onverwachte bevinding, aangezien het tegenstrijdig is met literatuur over de effecten van *suppression* en *expression*. In tegenstelling tot Wegner (1994), die stelt dat *suppression* tot meer gevoelens van woede zou leiden, heeft *expression* in dit experiment geleid tot meer woede. De gevonden relatie van woede op normatieve collectieve actie was wel in lijn met eerdere bevindingen (Tausch et al., 2011). De rol van woede op collectieve actie had

in dit onderzoek meer invloed op de intentie om aan vreedzamere vormen van protest deel te nemen in vergelijking met agressieve en confrontationele manieren. Dit correspondeert met bevindingen uit Becker en Tausch (2015) en Shuman et al. (2016), waar woede een grotere voorspeller was voor de normatieve vorm dan voor de non-normatieve vorm.

Implicaties

De resultaten van deze studie bieden gedeeltelijke ondersteuning aan theoretische modellen die woede beschouwen als een belangrijke voorspeller van collectieve actie. Zo sluit dit onderzoek aan bij het Dual Pathway Model van Van Zomeren et al. (2004), waarin woede wordt beschreven als een centrale affectieve route naar actie, evenals bij het model van Tausch et al. (2011), waarin onderscheid wordt gemaakt tussen normatieve en non-normatieve vormen van collectieve actie op basis van verschillende processen. Hoewel woede dus relevant blijkt voor collectieve actie, suggereren de bevindingen dat emotieregulatie hierin geen directe rol speelt. Er is daarmee onvoldoende bewijs om woederegulatie naar aanleiding van deze bevindingen als losse verklarende component toe te voegen aan het DDPM of gerelateerde modellen van collectieve actie. Het DDPM spreekt echter van een groepgebaseerde woede route naar collectieve actie, terwijl er in dit onderzoek geen onderscheid is gemaakt in het meten van woede uiting in een groep of één persoon. Het is daardoor niet te herleiden tot in hoeverre de emotie woede werd gedeeld binnen een groep.

Een mogelijke verklaring voor het niet vinden van een effect van emotieregulatie op deelname aan verschillende vormen van collectieve actie is dat woederegulatie een tegenovergesteld effect had dan verwacht. Er werd namelijk geen ondersteuning gevonden voor Wegner's (1994) hypothese dat suppressie leidt tot verhoogde woede, wat vragen oproept over de effecten van suppressie in emotieonderzoek. Dit impliceert dat suppressie bij sterke morele emoties zoals woede mogelijk minder gevolgen heeft dan wordt verwacht, of dat suppressie meer context afhankelijk is dan in eerdere studies werd aangenomen. Een

studie van Bushman (2002) vond bijvoorbeeld dat het fysiek uiten van woede in combinatie met ruminatie juist leidde tot een toename in woede en agressie in plaats van een afname, wat deels overeenkomt met het gevonden effect van woede expressie op meer ervaren woede in dit onderzoek.

Een andere mogelijke verklaring voor de afwezigheid van een effect van emotieregulatie is dat andere factoren, zoals doeltreffendheid en sociale identiteit, mogelijk sterkere drijfveren zijn dan de regulatie van woede op zichzelf. Eerdere onderzoeken beschrijven dat collectieve actie vooral wordt aangedreven door een gevoel van gedeelde identiteit en dat de voorkeur voor normatieve of non-normatieve vormen van protest beter werd voorspeld door doeltreffendheid (Tausch et al., 2011; Van Zomeren et al., 2004). Hoewel Shi et al. (2015) beschrijven dat woede los van groepsidentificatie en doeltreffendheid intenties tot collectieve actie voorspelt, kan deze bevinding beperkt zijn tot de context van dat onderzoek, waardoor het niet gegeneraliseerd kon worden naar dit huidige onderzoek.

De bevindingen van deze studie hebben ook enkele praktische implicaties. Ten eerste blijkt woede vooral een drijfveer te zijn voor normatieve vormen van protest, zoals vreedzame demonstraties of petitie's, wat aansluit bij eerdere studies (Becker & Tausch, 2015; Shuman et al., 2016). Dit suggereert dat actiegroepen en sociale bewegingen die woede gebruiken als middel tot verandering, zich het beste kunnen richten op constructieve en legitieme vormen van actie, vooral wanneer het doel is om brede publieke steun te behouden. Daarnaast laat de afwezigheid van directe effecten van emotieregulatie zien dat het sturen op hoe mensen hun woede reguleren onvoldoende kan zijn om hun gedrag in collectieve contexten te beïnvloeden of sturen. In plaats daarvan zouden interventies zich beter kunnen richten op het versterken van gedeelde identiteit en het gevoel dat collectieve actie zinvol is. Het zou effectief kunnen zijn om campagnes te houden waarbij individuen de mogelijkheid krijgen om te verbinden

met anderen die ook woede ervaren door onrecht, of waarbij aandacht wordt besteed aan het nut en effect van vreedzaam protest.

Limitaties

Dit experiment heeft enkele limitaties die in overweging moeten worden genomen bij de interpretatie van de bevindingen. Een mogelijke limitatie is de gebruikte onderzoeksmethodologie. Er is gebruik gemaakt van een zelfrapportage vragenlijst om gevoelens van woede en deelname aan collectieve actie te meten, waardoor het mogelijk is dat de resultaten beïnvloed zijn door sociale wenselijkheid. De experimentele setting van het onderzoek zorgt ervoor dat resultaten mogelijk niet vertaald kunnen worden naar realistische alledaagse situaties. Participanten moesten zich namelijk een situatie en de daaropvolgende woede voorstellen, waardoor er geen kennis is over of participanten zich daadwerkelijk op dezelfde wijze gedragen als ze in een real-life situatie geconfronteerd zouden worden.

De kenmerken van de steekproef die in dit onderzoek is gebruikt, kunnen ook een limitatie vormen. Er was sprake van een gemakssteekproef, waardoor selectiebias plaatsvond voor een specifieke groep studenten met een kleine spreiding in leeftijd, waardoor het mogelijk is dat de bevindingen niet kunnen worden gegeneraliseerd naar andere leeftijdsgroepen, andere politieke oriëntaties en culturen. Echter, belangrijk om te vermelden is dat de homogene steekproef mogelijk ervoor heeft gezorgd dat het studieonderwerp adequaat relevant was en de experimentele manipulatie succesvol was.

Ten slotte kan de context van dit onderzoek mogelijk ook een grotere rol spelen dan verwacht. Het DDPM stelt dat individuen in het proces van collectieve actie kunnen schakelen tussen de emotionele en doeltreffende routes, afhankelijk van contextuele en sociale factoren (Van Zomeren et al., 2008). Dit duidt op eventuele context-afhankelijkheid van de bevindingen. Hoewel het thema Zwarte Piet in Nederland tot polarisatie kan leiden en

aanleiding kan geven voor woede, is het onduidelijk in hoeverre deze context vergelijkbaar is met andere maatschappelijke kwesties.

Toekomstig onderzoek

Mogelijk kan toekomstig onderzoek zich richten op hoe andere factoren, zoals doeltreffendheid en sociale identiteit, de relatie tussen woederegulatie en de vorm van collectieve actie modereren. Het SIMCA-model (Social Identity Model of Collective Action), zoals beschreven door Van Zomeren et al. (2008), benadrukt de rol van groepsidentificatie en doeltreffendheid in het voorspellen van deelname aan collectieve actie. Vermoedelijk heeft expressie van woede andere effecten op deelname aan collectieve actie afhankelijk van de mate van groepsidentificatie. Bijvoorbeeld, woede expressie leidt tot een versterkt groepsgevoel, en de sterke identificatie met een groep leidt ertoe dat geuite woede juist eerder wordt omgezet in normatieve actie, terwijl lage identificatie dit effect mogelijk dempt. Evenzo zou een sterk gevoel van doeltreffendheid de link tussen gereguleerde woede en normatieve actie kunnen versterken, doordat individuen geloven dat constructieve actie zinvol is en impact heeft op verandering, ook als de woede gereguleerd wordt.

Een andere overweging voor de toekomst is om aandacht te schenken aan hoe normatieve en non-normatieve collectieve actie worden gedefinieerd. Er zijn studies collectieve actie op andere manieren indelen dan op basis van normativiteit. Uysal et al. (2024) wijzen erop dat de huidige definities gebaseerd zijn op juridische en maatschappelijke normen, waarbij onvoldoende aandacht wordt geschonken aan de psychologische processen achter de keuze om in actie te komen. Zij pleiten daarom voor de onderscheiding tussen non-confrontationeel en confrontationeel. Shi et al. (2015) stellen een alternatief perspectief voor met onderscheid tussen "zachte" (laagdrempelige) en "harde" (veel inspanning) vormen van collectieve actie, waarbij de nadruk ligt op de moeite die een individu moet nemen om in actie te komen in plaats van normatieve grenzen. Zij vonden dat de hoeveelheid woede een

grotere voorspeller was voor zachte collectieve actie, waardoor mogelijk wel een effect kan worden gevonden van woede expressie op zachte collectieve actie in plaats van normatieve collectieve actie.

Ook kan rekening worden gehouden met culturele verschillen omtrent woederegulatie en deelname aan collectieve actie. Collectivistische culturen hechten meer waarde aan sociale harmonie dan individualistische culturen, waar persoonlijke doelen en autonomie centraal staan (Hofstede, 2001). Omdat individualistische culturen meer waarde hechten aan zelfexpressie, is er een sterkere link tussen woede expressie en betrokkenheid bij collectieve actie (Agostini & van Zomeren, 2021). Het openlijk uiten van woede in collectivistische culturen daarentegen zou de sociale harmonie verstoren, waardoor dit gedrag wordt ontmoedigd en daarmee de kans op collectief protestgedrag afneemt (Matsumoto, Yoo, & Chung, 2006; Markus & Kitayama, 1991).

Conclusie

De studie onderzocht of woede suppressie versus expressie de intentie beïnvloedt om deel te nemen aan normatieve of non-normatieve collectieve actie. De resultaten toonden geen directe invloed van de regulatiestrategie op het type actie. Wel leidde woede-uiting tot meer ervaren woede, wat geassocieerd was met een hogere intentie tot beide vormen van collectieve actie. Dit suggereert dat woede een rol speelt in collectieve actie, maar dat de regulatiestrategie op zichzelf niet bepalend is voor de gekozen vorm. De resultaten bevestigen de rol van woede als een significante emotie in het aanzetten tot collectieve actie, in lijn met het Dual Pathway Model (Van Zomeren et al., 2004) en ander onderzoek (Shi et al., 2015; Tausch et al., 2011), waarbij woede een sterkere voorspeller voor normatieve collectieve actie dan voor de non-normatieve variant (Becker & Tausch, 2015; Shuman et al., 2016). Andere factoren zoals doeltreffendheid, sociale identiteit en culturele normen zijn mogelijk belangrijker in dit proces. Het indelen van collectieve actie op basis van moeite of

confrontatie in plaats van normativiteit zou ook andere resultaten kunnen opleveren.

Toekomstig onderzoek kan zich richten op de interactie van deze factoren in verschillende contexten.

Referenties

- Agostini, M., & Zomer, M. V. (2021). Toward a comprehensive and potentially cross-cultural model of why people engage in collective action: A quantitative research synthesis of four motivations and structural constraints. *Psychological Bulletin*, 147(7), 667-700. <https://doi.org/10.1037/bul0000256>
- Becker, J. C., & Tausch, N. (2015). A dynamic model of engagement in normative and non-normative collective action: Psychological antecedents, consequences, and barriers. *European Review of Social Psychology*, 26(1), 43–92. <https://doi.org/10.1080/10463283.2015.1094265>
- Bushman, B. J. (2002). Does venting anger feed or extinguish the flame? Catharsis, rumination, distraction, anger, and aggressive responding. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 28(6), 724–731. <https://doi.org/10.1177/0146167202289002>
- Cervone, C., Suitner, C., Carraro, L., & Maass, A. (2023). An Impartial Measure of Collective Action: Development and Validation of the Belief-aligned Collective Action Scale. *European Journal of Psychological Assessment*. Online first. <https://doi.org/10.1027/1015-5759/a000762>
- Clark, M. S., & Finkel, E. J. (2004). Does Expressing Emotion Promote Well-Being? It Depends on Relationship Context. In L. Z. Tiedens & C. W. Leach (Eds.), *The social life of emotions*. (pp. 105–126). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511819568.007>
- Galassi, J. P., DeLo, J. S., Galassi, M. D., & Bastien, S. (1974). The College Self-Expression Scale: A measure of assertiveness. *Behavior Therapy*, 5(2), 165–171. [https://doi.org/10.1016/S0005-7894\(74\)80131-0](https://doi.org/10.1016/S0005-7894(74)80131-0)
- Ghorashi, H. (2023). Taking racism beyond Dutch innocence. *European Journal of Women's Studies*, 30(1_suppl), 16S–21S. <https://doi.org/10.1177/1350506820978897>

- Gross, J. J. (1998). The emerging field of emotion regulation: An integrative review. *Review of General Psychology*, 2(3), 271–299. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.2.3.271>
- Gross, J. J. (2015). Emotion regulation: Current status and future prospects. *Psychological Inquiry*, 26(1), 1–26. <https://doi.org/10.1080/1047840X.2014.940781>
- Hayes, A. F. (2021). Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach (3rd Ed). New York: The Guilford Press.
- Hofstede, G. (2001). Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations. *International Educational and Professional*.
- Imhoff, R., Dieterle, L., & Lamberty, P. (2021). Resolving the puzzle of conspiracy worldview and political activism: Belief in secret plots decreases normative but increases nonnormative political engagement. *Social Psychological and Personality Science*, 12(1), 71–79. <https://doi.org/10.1177/1948550619896491>
- Lepianka, D., & Hiah, J. (2023). Framing justice in struggles over cultural heritage: the case of Black Pete in the 'postcolonial' Netherlands. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 49(17), 4518-4535. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2023.2171971>
- Markus, H. R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98(2), 224–253. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.98.2.224>
- Matsumoto, D., Yoo, S. H., & Chung, J. (2010). The expression of anger across cultures. In M. Potegal, G. Stemmler, & C. Spielberger (Eds.), *International handbook of anger: Constituent and concomitant biological, psychological, and social processes*. (pp. 125–137). Springer Science + Business Media. https://doi.org/10.1007/978-0-387-89676-2_8
- Richards, J. M., & Gross, J. J. (2000). Emotion regulation and memory: The cognitive costs of keeping one's cool. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79(3), 410–424.

<https://doi.org/10.1037/0022-3514.79.3.410>

- Rodenberg, J., & Wagenaar, P. (2016). Essentializing 'Black Pete': competing narratives surrounding the Sinterklaas tradition in the Netherlands. *International Journal of Heritage Studies*, 22(9), 716-728. <https://doi.org/10.1080/13527258.2016.1193039>
- Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image*. Princeton University Press.
- Schoemann, A. M., Boulton, A. J., & Short, S. D. (2017). Determining Power and Sample Size for Simple and Complex Mediation Models. *Social Psychological and Personality Science*, 8(4), 379-386. <https://doi.org/10.1177/1948550617715068>
- Shi, J., Hao, Z., Saeri, A. K., & Cui, L. (2015). The dual-pathway model of collective action: Impacts of types of collective action and social identity. *Group Processes & Intergroup Relations*, 18(1), 45–65. <https://doi.org/10.1177/1368430214524288>
- Shuman, E., Cohen, C. S., Hirsch, H. S., & Halperin, E. (2016). Explaining normative versus nonnormative action: The role of implicit theories. *Political Psychology*, 37(6), 835–852. <https://doi.org/10.1111/pops.12325>
- Tausch, N., Becker, J. C., Spears, R., Christ, O., Saab, R., Singh, P., & Siddiqui, R. N. (2011). Explaining radical group behavior: Developing emotion and efficacy routes to normative and non-normative collective action. *Journal of Personality and Social Psychology*, 101(1), 129–148. <https://doi.org/10.1037/a0022728>
- Torres-Harding, S. R., Siers, B., & Olson, B. D. (2012). Development and psychometric evaluation of the Social Justice Scale (SJS). *American Journal of Community Psychology*, 50, 77–88. <https://doi.org/10.1007/s10464-011-9478-2>
- Uysal, M. S., Saavedra, P., & Drury, J. (2024). Beyond normative and non-normative: A systematic review on predictors of confrontational collective action. *British Journal of Social Psychology*, 63(3), 1385–1409. <https://doi.org/10.1111/bjso.12735>
- Van de Wijngaert, L. (2022). Understanding polarization: A case study of Black Pete in the

- Netherlands. *Psychology of Language and Communication*, 26(1), 399–414.
<https://doi.org/10.2478/plc-2022-19>
- Van Zomeren, M., Postmes, T., & Spears, R. (2008). Toward an integrative social identity model of collective action: A quantitative research synthesis of three socio-psychological perspectives. *Psychological Bulletin*, 134(4), 504–535.
<https://doi.org/10.1037/0033-2909.134.4.504>
- Van Zomeren, M., Spears, R., Fischer, A. H., & Leach, C. W. (2004). Put Your Money Where Your Mouth Is! Explaining Collective Action Tendencies Through Group-Based Anger and Group Efficacy. *Journal of Personality and Social Psychology*, 87(5), 649–664. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.87.5.649>
- Wegner, D. M. (1994). Ironic processes of mental control. *Psychological Review*, 101(1), 34–52. <https://doi.org/10.1037/0033-295x.101.1.34>
- Weiner, M. F. (2014). The ideologically colonized metropole: Dutch racism and racist denial. *Sociology Compass*, 8(6), 731–744. <https://doi.org/10.1111/soc4.1216>
- Wright, S. C., Taylor, D. M., & Moghaddam, F. M. (1990). Responding to membership in a disadvantaged group: From acceptance to collective protest. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58, 994–1003.
- Zúñiga, C., Asún, R., & Louis, W. (2023). Normative and Non-Normative Collective Action Facing Repression in a Democratic Context: A Mixed Study in a Chilean Social Movement. *Journal of Social and Political Psychology*, 11(1), 362–382.
<https://doi.org/10.5964/jspp.7973>

Bijlage A

Qualtrics Questionnaire

Information about the research:

“Bachelor thesis Feelings about racism and the Dutch Sinterklaas tradition and our relations to other people”

Why do I receive this information?

- You are being invited to participate in this research, because we are interested in how you think and feel about social issues, such as racism, in The Netherlands. Therefore, we are reaching out to you.
- This research involves bachelor students, Szonja Feher, Famke Weening, Maik ten Klooster, Alyssa den Hartog, Sterre Hoogterp, Vita van Beusekom and it is supervised by PhD student Hannah Lee and Dr Ernestine Gordijn from the University of Groningen
- The start date of the research will be January 22, 2024 and the end date of the research will be April 18, 2025.

Why this research?

- In this research, we want to study what views students have on several highly debated societal issues such as racism, and how they respond to others expressing their thoughts about these issues.
- For this research, we are looking for participants who are older than 16.

What do we ask of you during the research?

- First, we will ask you for your consent to participate. When you agree to participate, you will be guided to the online questionnaire. In the questionnaire, you first answer some demographic questions (i.e., your age range, gender, ethnicity and political orientation). Further, we will ask several questions about how you perceive yourself. Next, you will be asked to express your attitudes about societal issues concerning racism, specifically in relation to the Dutch tradition of Sinterklaas. After this, you will read a passage about other people talking about this topic and complete some items. Then you will be asked your opinion and feelings about this. After completing the questionnaire, you will receive more information on this research. Only after completing the full survey, will you receive more information on this research. If you decide to withdraw from the study but would like to receive more information, you can always ask for more information about this study by sending an email to m.a.ten.klooster@student.rug.nl.
- The questionnaire will take about 15 minutes to complete.

Do I have to participate in this research?

- Participation in the research is voluntary. However, your consent is needed. Therefore, please read this information carefully. Ask all the questions you might have, for example, because you do not understand something. Only afterwards, you decide if you want to participate. If you decide not to participate, you do not need to explain why, and there will be no negative consequences for you. You have this right at all times, including after you have consented to participate in the research.

What are the consequences of participation?

- With our research, we hope to gain more understanding about people's attitude towards societal issues concerning racism, and how they think about what other people think about these issues. Thus, with your participation, you will contribute to this research. Your participation will also help a PhD student with her project as well as a group of Bachelor students with their thesis.
- We believe there are little to no risks associated with participating in this study. However, you may find some questions difficult to answer or would prefer not to answer them. Please remember that you may always withdraw from the study and/or skip questions you may not wish to answer, which does not have any negative consequences for you.
- You will receive 0.4 SONA credits for participation.

How will we treat your data?

- Your data will be used to write a doctoral thesis project, a bachelor thesis project and possibly to write an empirical article in a scientific peer-reviewed journal.
- Your data is confidential. Some information may act as identifiers when combined (i.e., gender, age range, whether you perceive yourself as an ethnic minority in the Netherlands or not, and political orientation). Also, we will collect individual SONA ID's. We use them only to compensate for your participation. Once we compensated you, we will delete them. Only the supervisors of this study will have access to it. The data consists of your responses to the questions which will be collected using an online questionnaire. We collect this data for scientific purposes.
- If the data is published, we will remove information that could be used to identify individual participants.
- When the study is finished, the data will be stored at a safe University of Groningen server and will be stored for 10 years.

What else do you need to know?

- You may always ask questions about the research: now, during the research, and after the end of the research. You can do so by sending an email to m.a.ten.klooster@student.rug.nl.
- Do you have questions/concerns about your rights as a research participant or the conduct of the research? You may also contact the Ethics Committee of

the Faculty of Behavioural and Social Sciences of the University of Groningen: ec-bss@rug.nl.

- Do you have questions or concerns regarding the handling of your personal data? You may also contact the University of Groningen Data Protection Officer: privacy@rug.nl.
- Data processing takes place in Europe.
- As a research participant, you have the right to a copy of this research information (e.g., by making a screenshot).

By consenting to participate in this study you understand the following:

- I have the right to receive a copy of this informed consent form by taking a screenshot of this page or asking the researcher for a copy. (send an email to m.a.ten.klooster@rug.nl)
- My participation is voluntary, and I can withdraw from this study at any moment without having to give a reason and without any negative consequences.
- I am allowed to refuse to answer any questions that I do not wish to answer. I do not have to provide any reason for this, and this does not have any negative consequences.
- My responses are confidential and will only be shared with anyone after being anonymized.
- All my responses will be securely stored and are only accessible to the researchers.
- After completing the questionnaire, I will receive more information on the purpose of this research.
- I approve that the supervisors of this research can handle my personal data.
- I declare to be at least 16 years old.

Do you agree to participate in this study?

- ☐ Yes, I consent to participate.
- ☐ No, I do not consent to participate.

Consent to processing my personal data

- ☐ Yes, I consent to the processing of my personal data as mentioned in the research information.

☐ No, I do not consent to the processing of my personal data

Which of these best describes your gender identity? Please select one answer.

☒ Female

☐ Male

☐ Other

☐ Prefer not to say

How old are you?

☒ 16-18

☐ 19-21

☐ 22-24

☐ 25+

Do you perceive yourself as an ethnic minority in the Netherlands?

☒ Yes

☐ No

☐ Prefer not to say

Now we would like to ask some questions about how you perceive yourself. Please indicate to what extent you agree or disagree with the following items (1 = strongly disagree, 7 = strongly agree)

[illegible]

I wish I
could
have
more
respect
for
myself

All in
all, I am
inclined
to feel
that I
am a
failure

In this study we are interested in how people think and feel about the Sinterklaas tradition in the Netherlands, and especially in the debate concerning Zwarte Pete (Black Pete). We first give you more information about this tradition. What is Sinterklaas?

Sinterklaas is a centuries-old Dutch tradition celebrated annually on December 5th (called "Pakjesavond," or Gift Evening). The holiday revolves around Sinterklaas. Sinterklaas, a white man, is assisted by his helpers, traditionally called Zwarte Piet(en) (Black Petes)(see image). These helpers distribute gifts, candy, and are supposed to add "playful" elements to the festivities. One of the festivities surrounding Sinterklaas involves a parade that marks his arrival in the Netherlands with music, floats, and excitement. Traditionally, Zwarte Piet is portrayed with blackface makeup, curly hair, exaggerated red lips, gold earrings, and brightly colored clothing. This portrayal has been widely criticized for being reminiscent of racist caricatures and stereotypes associated with colonial-era depictions of Black people. Zwarte Piet is a subordinate to Sinterklaas. He is depicted as less intelligent and more clownish than Sinterklaas, reinforcing racial stereotypes. Blackface is widely recognized as offensive and racist in many parts of the world due to its historical use to mock Black people. For many, the continued use of Zwarte Piet in blackface signals a lack of awareness or concern for the feelings and dignity of black people. For many Black people and other ethnic minorities in the Netherlands, the portrayal of Zwarte Piet is a reminder of colonial history and systemic racism. Seeing such imagery in public celebrations can make these communities feel disrespected, unwelcome or excluded from Dutch cultural life. The celebration of Zwarte Piet can evoke feelings of pain, humiliation, and anger among those who associate it with racial oppression and mockery. Black people may experience bullying or feel stigmatized due to the mocking tones and comparisons made during the Sinterklaas festivities

Please indicate on the scale to what extent you believe that the portrayal of Zwarte Piet in black face is racist?

Strongly disagree (1)	Disagree (2)	Somewhat disagree (3)	Neither agree nor disagree (4)	Somewhat agree (5)	Agree (6)	Strongly agree (7)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Please imagine the following scenario (read carefully, questions will be asked about it afterwards):

Imagine that you're at a group assignment meeting, sitting around the table with all your group members. Completing this project is crucial for earning your bachelor's degree. However, several parts of the assignment must be created collaboratively, making teamwork absolutely essential for success. At some point during the meeting, the conversation shifts to the topic of Zwarte Piet's discussion and "woke culture" in general. Suddenly, your group member Mark, who is someone you have always had a close emotional bond with, starts making dismissive remarks about "Zwarte Piet," racism, and tradition. He laughs and says: "So nowadays you can't say anything anymore, right? What's next, canceling the whole Sinterklaas? This is all absolute nonsense. Traditions are traditions. And when you're a Zwarte Piet, you are supposed to be black. How hard is that to understand? These people are just delusional. They shove their little 'woke' culture and anti-racism propaganda online and into schools to brainwash kids with this garbage. And when I say something against it, I'm the bad guy and I'll be cancelled. This whole 'woke bullshit' is just people who think they are better than the rest of us, telling me what I'm allowed to say and do." Mark continues, "And don't even get me started on this "Zwarte Piet is racist". They want us to believe the world is ending and make us give up our traditions just so they can feel righteous about 'being equal and kind to all'. Meanwhile, all those annoying "woke protesters" don't understand traditions - trying to destroy our way of life." Then Mark adds, "And you know who's really benefiting from all this? Black people. The left is letting them flood into the country, taking jobs from us, and draining our welfare system. We're supposed to bend over backward for them, while we are struggling. It's all part of the same woke agenda—open borders, special treatment for everyone but us, and forcing us to give up our way of life. We have to stand up against this madness. This is why I'll be painting myself black again coming to Sinterklaas, tradition is tradition."

Please imagine the following scenario (read carefully, questions will be asked about it afterwards):

Imagine that you're studying/ working in a cafe and having a coffee. You overhear two people you do not know, talking to each other at the table next to you. One of them is called Mark. At some point their conversation shifts to the topic of Zwarte Piet's discussion and "woke culture" in general. Suddenly, the guy called Mark starts making dismissive remarks about "Zwarte Piet," racism, and tradition. He laughs and says: "So nowadays you can't say

[illegible]

To what extent would you experience the following emotions in light of what Mark said?

	1 (Not at all)	2	3	4	5	6	7 (Very strongly)
I would feel angry.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel outraged.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel happy.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel disgusted.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel guilty.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel pleased.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel contempt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel shocked.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel unconcerned.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel upset.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

To what extent would you experience the following emotions in light of what Mark said?

	1 (Not at all)	2	3	4	5	6	7 (Very strongly)
I would feel indifferent.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel irritated.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Select 3 (attention check)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel annoyed.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel disturbed.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel unmoved.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel surprised.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel comfortabl e.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel ashamed.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel satisfied.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would feel appalled	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

You may agree or disagree with what Mark says. To what extent do you agree or disagree with the following statements:

I would
suppress
how I feel
about
what
Mark
said.

Now we want you to imagine the following (read carefully, questions will be asked about it afterwards):

Immediately, you can notice how anger starts boiling in you because you believe it's strongly problematic to say something like this. You feel outraged. Mark's comments deeply offend you, your values, and what you believe in. You find it morally outrageous for someone to say something like this. Now you face a dilemma. You know that speaking up could create a big drama in the group, possibly leading to heated arguments and potentially even long-lasting tension between certain group members. You know that if you start a confrontation, your group member will be mad at you for ruining the meeting with political discussions that cause heated, and potentially even lasting, conflict. At the same time, the idea of staying silent feels really wrong to you, you cannot possibly let statements like these go unchallenged.

Try to imagine you feel very angry, and that you want to express your feelings in this situation. Please write a short paragraph about how you would handle this situation: How would you express your anger? What would you say and/or do (e.g., your facial expression)?

Now we want you to imagine the following (read carefully, questions will be asked about it afterwards):

Immediately, you can notice how anger starts boiling in you because you believe it's strongly problematic to say something like this. You feel outraged. Mark's comments deeply offend you, your values, and what you believe in. You find it morally outrageous for someone to say something like this. Now you face a dilemma. You know that speaking up could create a big

drama in the group, possibly leading to heated arguments and potentially even long-lasting tension between certain group members. You know that if you start a confrontation, your group member will be mad at you for ruining the meeting with political discussions that cause heated, and potentially even lasting, conflict. At the same time, the idea of staying silent feels really wrong to you, you cannot possibly let statements like these go unchallenged. You feel torn and don't know what to do.

Try to imagine you feel very angry, but that you do not want to express your feelings in this situation. Please write a short paragraph about how you would handle this situation: How would you suppress your anger? What would you say and/or do in this situation (e.g., your facial expression)?

Now we want you to imagine the following (read carefully, questions will be asked about it afterwards):

Immediately, you can notice how anger starts boiling in you because you believe it's strongly problematic to say something like this. You feel outraged. What the guy called Mark said deeply offend you, your values, and what you believe in. You find it morally outrageous for someone to say something like this. You consider your options and how you want to deal with this situation. You quickly realize that there's little risk in speaking up. This person isn't someone you're close to, you have nothing to lose in terms of personal relationship. You pause for a moment and consider all this, then you decide to express your anger.

Try to imagine you feel very angry, and that you want to express your feelings in this situation. Please write a short paragraph about how you would handle this situation: How would you express your anger? What would you say and/or do (e.g., your facial expression)?

Now we want you to imagine the following (read carefully, questions will be asked about it afterwards):

Immediately, you can notice how anger starts boiling in you because you believe it's strongly problematic to say something like this. You feel outraged. What the guy called Mark said deeply offends you, your values, and what you believe in. You find it morally outrageous for someone to say something like this. However, you pause to consider whether it's worth speaking up. You consider your options and how you want to deal with this situation. You quickly realize that there's little risk in speaking up. This person isn't someone you're close to, you have nothing to lose in terms of personal relationship. However, even though you found it very upsetting what they said, would confronting this person you don't know make any difference? After considering for one moment, you decide to keep your anger to yourself and not express any of it towards the others.

Try to imagine you feel very angry, but that you do not want to express your feelings in this situation. Please write a short paragraph about how you would handle this situation: How would you suppress your anger? What would you say and/or do in this situation (e.g., your facial expression)?

Please indicate to what extent you agree or disagree with the following statements:

feature Zwarte Piet							
I would verbally intimidate and harass people who are pro-Zwarte Piet on internet forums	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would verbally intimidate and harass people who are anti-Zwarte Piet on internet forums	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would make disruptive noises (e.g. yelling, chanting) during a Sinterklaas parade if it features Zwarte Piet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would <i>prevent</i> people from protesting <i>against</i> Zwarte Piet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Please reflect on your reaction to Mark's statement. What were you told to imagine? I had to imagine that.....

	1 (absolutel y disagree)	2	3	4	5	6	7 (Absolutel y agree)
I was not able to show my anger openly	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I had to suppress my feelings of anger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I felt restricted in expressing my anger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I could openly display my anger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I could express my anger freely	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I felt no restrictions in expressing my anger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Do you remember who Mark is?

☐ No

☐ Yes, someone in a cafe

☐ Yes, a member of a study group working on an assignment

This was the final question. Do you have any comments about the study?

Thank you for your participation in this study! Please read the following information about this study carefully. We have withheld some information about the study.

Actual purpose and nature of the study

At the beginning of the study, you were informed that this research focuses on what views people have on highly debated societal issues, especially concerning racism in the Dutch tradition of Sinterklaas, and how they respond to other people expressing their thoughts about these issues. To investigate this, we provided you with a scenario description of someone (Mark) making dismissive remarks about topics such as “Zwarte Piet” and woke culture.

However, there were actually different versions of who made this statement and in which context they did so and on how you reacted to this statement. Depending on the condition you were assigned to, you were asked to imagine either the situation that someone who is close to you and with whom you may want to avoid conflict made these remarks or a stranger with whom getting into conflict would come at lower costs. Further, depending on the condition you were assigned to, you were either asked to imagine you expressed your anger or chose not to express it. This is why we then asked you about your feelings, opinions, and protest intentions towards the dismissive remarks after you were told to either suppress or express your anger about them.

Please do not discuss this research with other people as we are still collecting data and knowing about our hypotheses may influence the findings.

Our goal is to examine whether the anger someone experiences and their protest intentions are affected by whether they express it or suppress their anger in light of a moral violation. We have withheld this information to make sure you were not influenced by it. We want to emphasize that this study was purely academic in nature, and your responses will be kept strictly confidential. Your participation was completely voluntary, and you are free to withdraw from the study at any time without consequence. Thank you once again for your valuable

participation, we appreciate your help in furthering our understanding of these important issues.

Now that you have read all the information about the purposes of the study, do you still agree with the use and processing of your data?

- ☐ Yes, I consent to the use and processing of my data.
- ☐ No, I do not consent to the use and processing of my data, and my data should be permanently deleted.

Finally

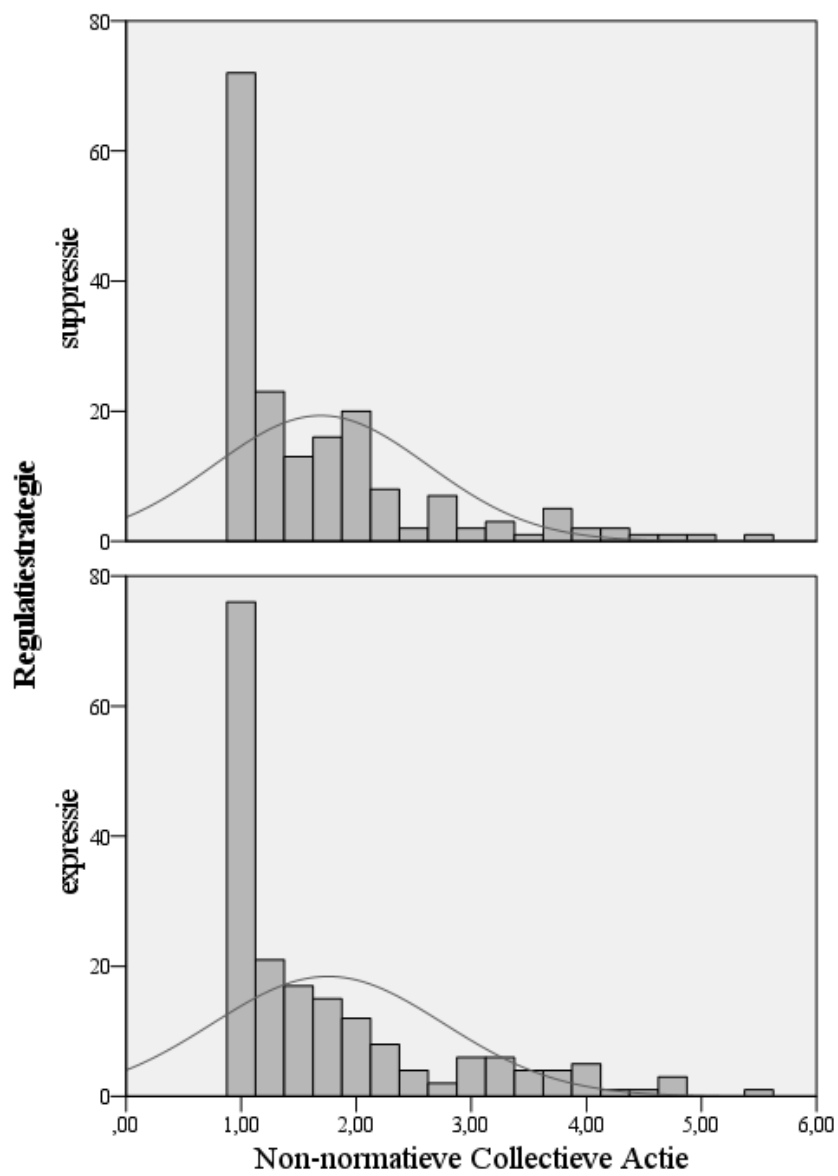
We would like to thank you again for your participation. It is very meaningful for us and possibly helps to add new findings in the research field of intergroup relations. If you are interested in the results of this research, feel free to send an email to m.a.ten.klooster@student.rug.nl. If you click on the arrow below you, you have finished the questionnaire. Your answers will be automatically recorded (if you press the arrow below) and associated to your SONA ID. Thanks again for your participation!

Bijlage B

Ik erken het gebruik van ChatGPT (OpenAI, <https://openai.com/chatgpt>) voor het vertalen van de methode-sectie van deze scriptie van het Engels naar het Nederlands en voor het vertalen van de abstract van deze scriptie van het Nederlands naar het Engels. De volgende prompts zijn ingevoerd in ChatGPT: "Vertaal de methode-sectie van het Engels naar het Nederlands" gevolgd door de originele Engelse tekst." en "Vertaal de abstract van het Nederlands naar het Engels" gevolgd door de originele Nederlandse tekst.

De output van ChatGPT was: Deze hele Nederlandstalige vertaling van de methode-sectie en deze hele Engelstalige vertaling van de abstract.

De output is door ons aangepast op de volgende manieren: De vertaling is handmatig aangepast op termen, zinsbouw, leesbaarheid en format.

Bijlage C**Figuur 1***Histogram Plots voor Non-normatieve Collectieve Actie*

Tabel 1

Mediatie­model (PROCESS Model 4) van Regulatie (IV) x Ervaren Woede (M) x

Non-normatieve Collectieve Actie (DV)

	B	se	p
DV: Ervaren Woede			
Regulatie	.3926	.1827	.0323
Kosten	.1508	.1827	.4096
DV: Non-normatieve Collectieve Actie			
Regulatie	-.0189	.0948	.8421
Ervaren Woede	.2068	.0271	.0000
Kosten	.0461	.0943	.6251
Direct effect			
Regulatie → Non-normatieve Collectieve Actie (gecontroleerd voor Ervaren Woede)	-.0189	.0948	.8421
Indirect effect	B	BootSE	Boot 95%CI
Regulatie → Ervaren Woede → Non-normatieve Collectieve Actie	.0812	.0393	[0.006, 0.162]

Noot. IV: onafhankelijke variabele; DV: afhankelijke variabele; M = mediator; CI; betrouwbaarheidsinterval

Tabel 2

Mediatie­model (PROCESS Model 4) van Regulatie (IV) x Ervaren Woede (M) x Normatieve Collectieve Actie (DV)

	B	se	p
DV: Ervaren Woede			
Regulatie	.3926	.1827	.0323
Kosten	.1508	.1827	.4096
DV: Normatieve Collectieve Actie			
Regulatie	-.2159	.1369	.1157
Ervaren Woede	.4809	.0391	.0000
Kosten	-.1077	.1362	.4293
Direct effect			
Regulatie → Normatieve Collectieve Actie (gecontroleerd voor Ervaren Woede)	-.2159	.1369	.1157
Indirect effect	B	BootSE	Boot 95%CI
Regulatie → Ervaren Woede → Normatieve Collectieve Actie	.1888	.0904	[0.015, 0.375]

Noot. IV: onafhankelijke variabele; DV: afhankelijke variabele; M = mediator; CI; betrouwbaarheidsinterval